

deeren, zo als 't printie Fol. 2 met 13 ver-
toont.

Zo dan na 't voorschreven, van gereed-
schap voor zien zynde, zal men bevinden,
dat zo wel Goud als Zilver, door den Toets,
al zeer nauw kan geprobeert werden.

Teikent op ieder Naalt ook hoe veel ie-
der lood derzelve: waard is, zo zult gy
van die op 't beste gedient zyn, uit by-
gaande Taafel zult gy daar van kunnen
zien.

Zo 't mark fyn gestelt is op 25 Gul: 8 St.
dan is 't loot waart. Ziet meer gemelde Taafel.

Van Goude Toets-Naalden.

DE Toets-Naalden tot Goud, werden
in allen deelen behandelt als die tot
Zilver, maar in plaats dat de Zilveren alleen
met rood werden gealjeerd, zoo moeten dee-
ze, met rood Kooper, en fyn Zilver te
zaamen, gealjeert werden, om reeden, dat
het Kooper alleen te rood, en 't Zilver te wit
maakt, en om dat men Goud dat in zich
zelfs van eene waarde of valeur is, van ver-
scheiden kouleuren vint, zo is 't noodig,
de Toets-Naalden ook door 't neemen van
wat meerder roodt of wit daar na te schik-
ken, want het is een onmogelyke zaak,
rood Goud tegens witte Naalden, of wit
Goud teegen roode Naalden, op de steen te
kunnen probeeren, gemerkt de eervarenste,
Toetsfer,

Toetsfer, hebbende Goud na 't roode, en Naalden na 't wit, schoon Naalden en Goud, van een, en de zelve innerlyke waarde zyn, nooit voor zeker (op de streek) zal kunnen oordeelen, welke Naald juist met dat Goud in waarde over een komt. Ten waare dat hy daar alvorens, van was geadverteert, want twee zulke streken, zullen zoo veel als scheemer licht by Zonneschein, op de Steen scheinen te verscheelen.

Voorts werden deeze Naalden verdeelt by Craat, in plaats van pen. of lu., dat wel een veranderinge van Naam, maar niet in de zaak is doch. Daar werden 24 Cr. in een Mark gerekent, welke vergelyking van wigt hier na zal werden verhandelt.

Neemt dan uw gestelde Mark fyn Goud, verdeelt dat in 24 Cr., op die wys als by de Zilver Naalden is gemelt, en 't afnemen van Goud, en byleggen van Kooper en Zilver (of aljaer stof) geschiet hier ook also.

Tot roode Naalden neemt alleen rood:

Tot die na 't roode trecken 2. deelen rood
1 deel wit.

Tot middel soort, roodt en wit even veel.

Tot die na 't wit trecken 2 deelen wit
1 deel rood:

En tot witte Zilver alleen.

Welke 5 forteeringen na deze 3 bygaande Taafelen kunnen werden gemaakt alleen maer de veranderinge van koper en Zilver opserveerende.

Om

Om dat het in geen gebruik is, de Goud de Toets-Naalden laager als op de helft te verdeelen. Dat is als 't Goud en Toetsats, of Aljeer stof, eeven zwaar is, zo is zulks hier ook niet geschiedt. Dog die lust heeft kan die tot $\frac{1}{2}$ Craat vervolgen, en ook wel met $\frac{1}{2}$ Craat laten vallen, dat hier met heele geschied, volgende al meede te slender.

Is 't u te veel moeite of kosten, de voorschreeven Naalden toe te stellen, zo kondge u behelpen met een stukje van een Ongerse Dukaat of Roosenobel, also die beide sirka 23. Craat 9. à 10. Gryn houden, houd dat voet de fyne Naald. Tot de middelste van een fransé Pistool, die men van verscheiden kleuren vind en alle sirka 22. Craat of 22. Craat 2. Gryn houden, voor de slegten. Een stuk van de beste Andries Guldens, die ook divers van kleur werden gevonden, en houden sirka 18. Craat 8. à 9. Gryn, trekkende na 't wit, zo kan men 5. Naalden bekoomen, met weinig moeiten of kosten. En de zulke met oordeel by malkander gezogt zynde, kan een Kast Houder zich meede behelpen, also die meest gewerkt Goud koopen, dat ordinaar met een van deeze Naalden akkordeert, dogh die haar feet van schyen maaken, hebben de andere van nooden om haare Toe snitten na te reguleeren.

Voorts zal een jegelyk die in Goud handelt

delt gelieven te weten dat het voordeeliger is, Goud na 't wit, als na 't roodt te koop. Alhoewel in kleine quantiteiten, daar niet op wert geregardeert, zo en twyfel ik geensints, of op die plaatsen, daar die overroode Goude Penningen werden gemaakt, is 't wel bekend, beter koop met Kooper als Zilyer te kunnen aljeeren. Dit is onse hedendaagse Goud Smeeden ook bekend. Noghtans moet ik bekennen, dat alle Goud na 't Rood trekkende, zig fraajer en 't na 't Wit trekkende zich slegter vertoond, als 't inderdaat is. Maar weer te rood gemaakt, zo beneemt het des Goudts vette glans, en zet het zelve een donkere Metaal-agtige kleur by. Zo aan voormelde Penningen, en daagelykse gemaakt werdende Horlogie Kasten, genoegzaam te zien is. Dus blykt het geen kleine weetenschap te zyn, het Goud te brengen op zyn beste kleur, en te gelyk op zyn juste waarde. Hier van by 't aljeeren van Goud nog iets.

Van 't Zilver by of door de steek te probeeren.

DEwyl 't op veele plaatsen gebruykelyk is, het Zilver-Werk by steek te probeeren, zo is 't noodig de onkundige daar iets van te beregten.

Ik houde het probereren van Zilver door steeken van de zelve valeur als 't probereren by Toets, alzo die beide op 't gezigt en

Eer.